

A MUNKA

VII. évfolyam. 48. szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1929. november hó 30

Schober sikere.

Minden jel szerint Schobernek mégis csak sikerül kompromisszumot létesítenie a különböző pártok között az alkotmányrevízió kérdésében. Legalább is erre vall a szociáldemokrata párt legutóbbi határozata, mely felhatalmazza a szociálista képviselőket, hogy szavazzák meg az alkotmányreform-javaslatot. Már csak ahhoz ragaszkodnak a szociálisták, hogy Bécs város külön tartományi jellege továbbra is megmaradjon. Ezzel tulajdonképpen már meg is szűnt a szociálisták makacs ellenállása az alkotmányrevízióval szemben, és a végleges megegyezés minden pillanatban várható.

Schobernek tehát sikerülni fog, ami csaknem lehetetlennek látszott: megegyezni a szociálistákkal és ugyanakkor a Heimwerrel is elfogadtatni a kompromisszumos megoldást, ha nem is békét, de legalább tartós fegyverszünetet teremteni a két engesztelhetetlen tábor között. És az államhatalmat is meg fogja erősíteni Schober, hogy a jövőben mindenkor csirájában elfojthasson minden jobbról és balról jövő puccskísérletet. Az állandóan fenyegető polgárháboru veszedelme tehát — hála Schober bölcsességének, diplomáciájának és erélyének — nem fenyegeti többé, Ausztriát és Bécset. Schober diplomatikus bölcsességét dicséri az is, hogy az ő egyéni diadalát nemcsak a Heimwer, hanem a szociálisták is a maguk diadalának tekintik.

Tehát új atmoszféra lengi át az osztrák politikai berkeket: a rend, a fegyelem, a béke atmoszférája, amely végre, annyi torzalkodás után, lehetővé fogja tenni a nyugodt alkotómunkát. A köztársasági elnök nem lesz többé az alkotmányreform elgondolások szerint ártalmatlan reprezentációs bábu, hanem valódi államfővé lép elő; az állam hatalma

megszilárdul, a rendőrség ereje megnövekszik. És Bécs sem lesz többé meg ha részben meg is tartja önálló tartományi-jellegét, állam az államban, vagyis jobban mondva állam az állam helyett.

Mi örömmel üdvözöljük Schober-t és örömmel üdvözöljük azt az új egészséges légkört, amelyet Schobernek minden bizonnyal sikerült az osztrák politikában megteremteni. Reméljük, hogy ez az új atmoszféra végre meg fogja szüntetni azt a sajnálatos bizalmatlankodást, ide-

genkedést, amely Magyarország és Ausztria között a legutóbbi időben fennállott és csökkentve a világnézeti különbséget, nemcsak a két ország hivatalos politikai tényezőit, hanem a magyar és osztrák népet is közelebb fogja hozni egymáshoz. Ennek pedig csak ösztön örülhetünk: hiszen Magyarország és Ausztria már természeti fekvésüknél, gazdasági adottságuknál fogva is bizonyos mértékig egymásra lesznek utalva.

harcosáról néhai Liptay B. Jenő acélgári igazgatóról és a nemes adakozókról. Kiemelte a helybeli evang. egyház testvéri jóérzését, mert helyt adott templomában a templom nélküli református gyülekezetnek. Kéri, hogy ezért jegyzőkönyvi köszönetet mondjon a református egyház. Utána Szabó Dezső lelkész, akinek Varga Kálmán dr.-ral hervadhatlan érdemei vannak a templom felépítésében, felolvasta a salgótarjáni református egyház történetét, mit lapunk más helyén közlünk. A Hymnuszal fejeződött be a szép templomj ünnepség.

Délben az acélgári kaszinóban kilencven terítékes bankett volt, amelyen az első felköszöntőt Antal Géza dr. püspök mondta a kormányzóra, belekapcsolódva a tíz éves nemzeti hadseregi jubileumába. Dr. Varga Kálmán főgondnok Antal Géza dr.: püspökre, Szabó Dezső lelkész dr.: Sztranyavszky Sándor Kiss István ev. püspök, Zorkóczy Samu vezérigazgató és Bartos Róbert miniszteri tanácsosra üritette poharát. Sztranyavszky Sándor államtitkár emelt ezután szót a felköszöntötték eljeként.

— Érdemtelenül érte — mondta — ez a megtiszteltetés, mert csak kötelességet teljesített, amidőn a református egyház mellé állt s nem volt más, mint megtestesítője a református egyház igazának. Ezen kötelességét lelkiismerete szavára teljesítette, mert fontosnak tartja, hogy Salgótarjánban a templom létesüljön, egy templom, amelynek két legelső kövére a szeretet és Isten imádat van írva.

— Ugy éreztem folytatva — hogy kötelességem ezen veszélyeztetett helyen egy új templom építését elősegíteni, ahol azelőtt titokban, de most már nyilván a Haza és Isten szeretete meghuzódhatik.

— E helyen mondtam én egy pohárköszöntőben, hogy csak egy oltárt ismerek, ahol egy magyar Istenhez lehet imádkozni. Még akkor nem volt egy sok minden mint ma, még akkor azt hitték, hogy a magyar jövődöt meg lehet akasztani. Ma a református templomban örömmel láttam ott azokat, akik az én elgondolásomat követik. A magyarok Istené és a ma jelenlevők megadták nekem az elégtételt, megmutatták, hogy hazánk iránti hűséggel egy oltárnál is lehet imádkozni!

— Arra az egységre üritem poharam, amelyet ma itt láttam s amely egység alkalmat ad nekem, hogy rámutassak mindazokra a tényekre, amelyek megmutatták, hogy csak ezen az uton haladva fog a mi imádságunk teljedni: Nagymagyarországra.

EGY ÚJ TEMPLOM.

A salgótarjáni református egyházközség nagy ünnepet ült az elmúlt vasárnap. A nem is nagy multra visszatekinő egyházközség felépítette és felszenteltette a hívei és minden más salgótarjáni keresztény adakozásából létesült templomát.

Az utca tengelyében impozánsan kiemelkedő templom, amely mintegy a sziklából látszik kinőve lenni régi ürtölt be a salgótarjáni reformátusok szívében. A lapunk más helyén közölt történelmi adatok szerint a hitközség keletkezése alig nyulik vissza 29 évvel, annál impozásabb az az akaraterő, összetartás, élni akarás és tudás, amelyről e templom építésével bizonyosságot tett!

Amíg mindnyájunkat megkap a hitbuzgalom és áldozatos vallásosság emepéldája, dobbanó szívvel, jogos öntudattal gondolunk arra is, hogy Salgótarjánnak újra egy Istenhajlékával többje van, ahová Isten imádni, hazát szeretni, testvért segíteni örömmel fog járni tanulni szegény és gazdag egyaránt! A magyar határváros kemény sziklájából sziklára épült e templom, amelynek falaiban az illy daos sziklákat összefogására egy igen régi salgótarjáni épület téglái vannak beillesztve jeléül annak, hogy e templomban Salgótarján régi régi lelke ujul meg hirdelve az Isten jóságát, biztatását e sokat szenvedett völgyben.

Az ünneplő közönség minden felekezet és társadalmi osztály képviselőiben már kora reggeltől gyülekezett az új templom környékén

A helybeli előkelőségek, vallásos

együletek, hivatalok vezetőségei, társadalmi vezető emberek nagy tömegben lepték el a Székely-utcát, míg a templomhoz vezető lépcsősoron az iskolák református növendékei állottak sorfalat. A notadiliások egymás után érkeztek meg: Antal Géza dr. dunántuli ref. püspök. Nagy István esperes, Dr. Kovács István nógrádverőcei és Szulovszky József balassagyarmati református lelkész, Kiss István dunáninneni református püspök, dr. Csengődy Lajos ev. lelkész, dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár képviselő Bartos Róbert dr. miniszteri tanácsos a kultuszminiszter képviselője, Pályi Pál dr. főispán Zorkóczy Samu főtanácsos, a Rima műszaki vezérigazgatója, Schindler Aladár ny. államtitkár, Szenthe Kálmán dr. törvényszéki elnök Györy György dr. ügyészség elnöke, Dr. Förster Kálmán polgármester és Veres Zoltán főszolgabíró v. zetésével a város és járás vezető egyéniségei.

Tíz órakor kezdődött meg a templomszenteles szertartás a zárókő elhelyezésével, amelyet emelkedett szavak kíséretében Nagy István esperes végzett.

A templomban a közénekek után Antal Géza püspök mondta el nagy hatású egyházi avató beszédét, amelynek keretében gyönyörködött a közönség Dr. Holics Pálné Miatyánk kezdetű szőlőénekében. Az urvacsora osztás és zárókő közénekek után a templomban lett megtartva az egyházközség diszkozgyűlése.

Ennek keretében mindenekelőtt Varga Kálmán dr. főgondnok mondott beköszöntőt, megemlékezve a templom-építési akció megkezdőjéről és nagy

„A MUNKA TÁRCAJA”

A Salgótarjáni Református Misszió Egyház keletkezése és Története.

lita és a református egyház 1929 évi november hó 24-én tartott közgyűlésén felolvasta Szabó Dezső ref. lelkész.

A salgótarjáni református misszió egyháza története, melynek ismertetését célozza e néhány sor, nem nyulik a messze múltba, nincsennek mögötte hosszú évszázadok, mindössze 29 esztendő az, melyre visszatekinthet, melynek fejlődését és keletkezését közzönszheti. E rövid időt kívánom ismertetni e rövid sorokban — bár tagadhatatlan küzdelmes volt — a világháboru és az azt követő összeomlás, amiről később fogok megemlékezni — tanulságosnak tartom egyházi szempontból, hogy lássák mindenenk mire képes az őszinte vallásosság, az egyházhoz ragaszkodó szeretet.

29 évvel ezelőtt 1900. május 27. pünkösd 2-od napján összefogva néhány lelkes református (Szabó Imre zagyvai körjegyző, Petes Endre zagyvápalfalvai körjegyző, Katona János, Katona Pál, Koós Mihály, Timaróczi Sándor, Kersik Benő, Adorján József, Patay István, Farkas József, dr. Erdős János, Tussay István a pünkösdü lélek erejétől átitatva, megmutatta, hogy mire képes az egyházat szerető vallásosság, hogy van még

hegyeket mozgó hit, mely mindeneképés megcselekedni. Ez a néhány lélek hitével, szeretetével, egybeforrasztotta azokat az elszórtan élő s még abban az időben idegen nyelvű népek között lakó hittestvéreinket, kikből kis-egyházunk megalakult. Tagadhatatlan, hogy fontos tényező ezekben híveinknek folytonos szaporodása, de még inkább azon kedvező körülmény, hogy ebben az időben, olyan egyháztagok éltek itt, többi hittestvéreiktől elváltak, akik egyházukat felette szerették s akik azért áldozatokat is hozni nem sajnáltak. Református egyház néhány évtizeddel ezelőtt, csak hírből volt ismerős e vidéken. Még szerencsések voltunk, hogy itt volt a testvér ág. ev. egyház, mely sok éven keresztül oktatta, nevelte, tanította református híveinket hitben, vallásosságban, s tették ezt oly odaadón és lelkiismeretesen, hogy halával, szeretettel, dicsérrettel kell megemlékeznünk erről, e jelen sorok írása alkalmával is.

Híveink 1900. pünkösd 2-od napján részesültek először a városába (akkor még község volt) tanácstermében református istentiszteletben, mely alkalommal felhangzott remegő ajkukon a szent ének „Jövel szentlélek Ur Isten.” Az első istentiszteletet Baranyai Károly diósjenői s. lelkész tartotta.

A következő év pünkösd 2-od napján, Nagy Gedeon diósjenői lelkész esperes urvacsoraosztással egybekötött istentiszteletet tartott, Istentisztelet után, Nagy Gedeon esperes vallásos érzülettel

átartott szép szavakban ismertette református vallásunk mibenlétét és tekintettel arra, miszerint Salgótarjánban 260 református lélek él, fiókegyháza alakult. Nagy Gedeon esperes egyhangulag hozott határozattal kimondja, Salgótarján és vidékén élő reformátusok fiókegyházzá való alakulását.

S ugyanekkor egyházi életünk kimélyítése céljából megválasztották az előjáróságot, gondnokká Szabó Imrét, jegyzővé Koós Mihályt, akkori községi aljegyzőt, presbiterekké Katona János, Csikász József salgótarjáni, dr. Erdős János ináscsói és Faragó József ragyolci lakókat.

Az első presbiteri gyűlést a község háza tanácstermében 1901. július 7-én tartották Nagy Gedeon esperes elnöklelte alatt, mely alkalommal határozattal kimondották, hogy évenként kétszer és pedig karácsony és pünkösd 2-od napján tartanak istentiszteletet.

1902. január 25-én Szabó Imre gondnok elnökiésével közgyűlést tartottak, melyen a gondnok indítványára egyhangulag hozott határozatban kimondották, tekintettel a fiókegyház nagy szegénységére, kérvény adassék be a község képviselőtestületéhez, a Rimamurány Salgótarjáni Vasmű R. T.-hoz és a Salgótarjáni Köszénbányához, hogy adományakkal járuljanak hozzá fiókegyházunk támogatásához. A Rimamurány Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság 100 korona és Salgótarján képviselőtestülete ugyancsak

100 korona segélyt nyújtott. Koós Mihály ideiglenesen megbízott egyházi pénztárnok jelentése szerint, a hívek adakozásából még külön 120 korona folyt be és a kiadások levonásával 260 koronát helyezett el a Salgótarjáni Takarékpénztárnál. Ugyanezen gyűlésen Koós Mihály javaslatára elhatározták, hogy a Rimamurány Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság igazgatóságához előterjesztést tesznek az iránt, hogy a legközelebb üresedésbe jövő tanítóit állást református vallásu tanítóval töltsék be az igazgatóság, aki a református iskolás gyerekek vallásoktatását és a kántori teendőket teljesítse.

1902. november 9-én Szabó Imre gondnok az összehívott rendkívüli közgyűlésen felolvasta Ruttkai Sándor akkori helybeli ev. lelkész átiratát, amelyben azt javasolja, hogy miután a fiókegyháznak sem lelkésze, sem tanítója nincs, olvadjon bele az evangélikus egyházba. Az átiratot a gyűlés nem tette magévá.

A Rimamurány Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság méltányolta a fiókegyház előbb jelzett kérelmét és az időközben megüresedett tanító állásra Billeter Tivadar református vallásu tanító nevezte ki, aki a legnagyobb örömmel tett eleget, a fiókegyház azon kívánságának, hogy a salgótarjáni összes iskolákban a református növendékek hitoktatását elvállalja.

1904-ben a fiókegyház tisztá vagyona 1700 korona volt. A következő évben Szabó Imre gondnok javaslatára,

"TEÁSKÁRNA LÉKA"

Rövid levélben
dús tartalom,
Hogy agg légy,
esté idd fiatalon.

Az erőteljes reggeli-tea

Egy 50-os csomag 1.- pengő
Egy csésze tea csak kb. 2 fillér.

— A magyar társadalom nem akkor fogja az eredményt elérni, ha sok szó esik, hanem ha minden magyar dolgozni tud. Értsem ezen az önzetlen, áldozatos cselekvést, érték lemondást. Azoknak, akik egy célhoz önzetlenül ragaszkodnak, akik Salgótajrában sokszor önmagukkal való vitatkozás után cselekszenek, azok kezében biztos kézben látom letéve a magyar jövőt Salgótajrában.

— Meg kell itt emlékezni azon eseményekről, hogy itt ismét akadtak egyesek, akik ki akarták venni a kenyeret a munkás szájából ez azonban nem sikerült. A munkásság oly mértékben emelkedett itt öntudatra, hogy nem azokra épített, akik bizelgő szóval közelednek hozzá, hanem akik igazat mondanak neki és mindig mellé állnak, amikor a munkásnak igazja van.

— Emeli poharát Salgótajrán polgárságára, melybe a munkásságot is befoglalja, mert minden magyar munkást magyar polgárnak tekint. Köszönti azokat, akik áldozatosan élni, áldozatosan cselekedni tudnak.

A nagy hatású köszöntő után Bartos dr. min. tan. köszöntöte meg a megtiszteltetést, Kiss István püspök, Antal Géza dr. püspökre emelte poharát, Zorkóczy Samu vezérigazgató a református egyház vezetőségére, Tussay István a boldogabb magyar jövődre, Csengödy Lajos dr. pedig Trautmann Péter rom. kath. esperesre ültette poharát.

A bankett végeztével a püspök és kísérete Katona János temetésére távozott. Sz. I.

Hírek és különfélek

Halálozás. Nemes Katona Kathona János ny. városi pénztárnok — mint mult számunkban röviden jeleztük — felesége eltemetése után néhány órával, 73 éves korában meghalt. A megboldogult egyik megindítója és leglelkesebb apostola volt a református templom építésének. Munkájának eredményét megérezte, de a templom felavatását már csak annyiban, hogy ezen a napon kíséretű sírjára a nagyszámú gyászoló közönség. A temetési szertartást Dr. Antal Géza református püspök végezte 3 lelkész segítségével. A püspök megható beszédében bucsuztatta a helyi református egy-

ház nagy halottját, hűséges tisztviselőt és házastársat. A koporsót a város polgármestere és tisztviselőikara emelték vállukra és vitték a gyászkocsira, majd a kocsitól a sírig. A temetési menetet egy kis kiterővel elhaladt az ujonnan felszentelt ref. templom előtt, ahol néhány pillanatra megállt, majd rövid gyászdalt énekelt Kovács Géza kántor és kísérete. A megható jelenet sokak szemébe könnyet csalt. Szabó Dezső református lelkész mondott megindító bucsuztatót, majd Dr. Figus Béla városi főszámvevő méltatta a jó tisztviselő hosszú és áldásos tevékenységét s bucsuzott a város és közönség nevében, mindenkinek „János bácsiától.” A gyászszertartásnál az acélgyári dalárda és zenekar kiváló közreműködése méltó keretet adott a nagy részvét mellett lefolyt temetésnek.

Új Nőegylet. Nagybátonyban Bortnyák Istvánné, banyatanácsos neje elnöksége alatt 98 taggal megalakult a Katholikus Nőegylet. E bányavidéken igen sok feladat megoldása vár az új egyesületre, úgy hitéleti, mint szociálkaritatív téren. Az új egyesület áldásos működéséhez sok sikert kívánunk!

Köszönetnyilvánításomból, melyet a mult számban közölt a T. Szerkesztőség, tévedésből kimaradt az acélgyári dalárda megható szereplésének felémeltése, amit ezúton köszönök meg. Özv. Göcs Józsefné.

A Luther Szövetség szépen látogatott négy családi estélyt tartott november vasárnapjain, amelyeken a lelkész 4 vetített képes előadást tartott, Kovács Géza 4 felolvasást, megnyitót mondtak Dr. Halyák Zoltán és Sztrókay Dániel. Szavallatokkal szerepeltek Fridrich Anna, Galbács Ica, Jesse Vilma, Dianiska Mária, Tuba Erzsike, Ötvös Zsuzsika, énekesz-mokkal Graca Margit, Gábler Edit zongorakíséretével, Dianiska Mária, Kovács Géza kíséretével vonósquartettben Gábler Jenő, Urbán Krajcsi és Kriffel szereplők, monológgal Turek Berta. A műsor után állandóan kedélyes családi együttlét következett, amelyen táncosjátékok és dalok tartották együtt az ifjúságot.

Templomszentelés Macónkán. F. hó 24-én, vasárnap szentelte fel Harkalusz László esperes, szentszéki tanácsos, pásztói plébános a teljesen újjáépített macónkai templomot. Az ünnepi beszédet Csintalan József szentszéki taná-

csos, diósgyőrvasgyári plébános mondta. Nagy elismeréssel és szeretettel emlékezett meg Macónka község lakóinak áldozatkészségéről, kik Lang János plébánosukkal élükön semmi áldozattól vissza nem riadva mutatták meg Istenükhez és egyházukhoz való hű ragaszkodásukat. Az assisztenciás szentmise alatt a nagybátonyi templomi énekkar Kersch C dur ünnepi miséjét — a változó részeket choráliter — adta elő Kádár László karnagyuk vezetésével. Az ünnepélyen nagyszámú előkelő közönség között megjelent gróf Keglevich Gyula, a kerület országgy. képviselője is, ki a szentmise után nagy beszédet mondott. Beszédében további kitartásra biztította hallgatóságát, kérte hivatát, ne veszítsék el reményüket s bizalmukat a kormány iránt, amely amint erős kézzel kivezetett bennünket a háború utáni csapásokból, most is baj nélkül át fogja vezetni az országot a rá nehezülő súlyos gazdasági válságon. Egyben megígérte hathatos segítségét a macónkai iskola s az elhanyagolt utak helyreállítása érdekében is. A hallgatóság beszéde után nagy melegséggel ünnepelte szeretett képviselőjét. Délben bankett volt, mely után a díszes előkelő társaság a késő délutáni órákig maradt együtt.

Köszönetnyilvánítás. Midazolnak, kik felejtethetetlen jó nagynénénk és nagybátyánk elhunytá alkalmával fájdalmukat enyhíteni szivesek voltak, valamint az acélgyári zenekar és dalárdának és a rom. kath. kör dalárdának is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Ilfj. Kathona László és neje.

A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet f. hó 16-án rendezett művészeti előadásokkal Salgótajrában Bányagazgatóság, Dankó Gyula, Dr. Erdődy Kálmán, Elsner Gusztáv, Fischer Ferenc, Dr. Förster Kálmán, Horváth Károly, Dr. Holics Endre, Hausenblass Károly, Klavynai Károly, Kondela Ferenc, Dr. Kvacsák János, Kohári N., Klubecz Pál, Dr. Kovács József, Laun Ferenc, Dr. Madács József, Moticcka Nándor, Móczik Ferenc, Niederland Gyula, Nyulási Istvánné, Puschmann Gyula, Dr. Pitta Lipót, Pál Dezső, Rostár Imre, Róth Flóris, Rameshoffer Béla, Rameshoffer Béláné, Seiler Károly, Szenthe László és Trautmann Péter. A felülfizetések összege 213 P. A Nőegylet vezetősége ezúton is hálással

köszöni a nagylelkű adományokat. Egyben öszinte halálját fejezi ki, P. Böhle Kornél, Egri Endréné, Lauris Lajos, Hegyi Pál és Vilezsál Richárd szereplőknek, kiknek közreműködése biztosította az est sikerét, egyben lehetővé tette, hogy a Nőegylet magasztos feladatának eleget tehesse s városunk szegényeinek felségelyezésével enyhítse a nyomor keserü kenyerét. A szereplők, a nagylelkű adományozók és az est résztvevői áldozatkészségének lesz az eredménye, hogy a nyomortanyákon is kigyulladnak majd a karácsonyfa pici gyertyái és a nélkülözök szegényes viskóiban is igazi örömmé válik a karácsony szent ünnepe.

A „MANSZ” legközelebb, kedd délután 5 órakor a városháza tanácstermében tartandó előadásán, vitéz Jónásch Ödönne és Tarnay Kálmán hirschyári mérnök lesznek az előadók. A teljesen ingyenes előadásra mindenkit meghívunk.

Távozás. Futásfalvi vitéz Pál Imre alezredest, járási testnevelési vezetőt feltesse parancsnokságra Körmendre csapatfőhadnaggyalra rendelte be. A leventemozgalom egyik legalaposabb ismerője és lelkes vezetője távozik városunkból. Sok oldalú értékes munkásságot fejtett ki a leventek parancsnoka és gyakran meg nem érve, de szent meggyőződésében minden akadályt elhárítva dolgozott a magyar jövő érdekében, a magyar ifjuság testi és szellemi irányításával, szép eredményeket érve el. Távozását öszinte sajnálattal fogadja városunk társadalma, mely a sportok lelkes felkarológját veszítette el távozásával. További buzgó és kitartó munkát kívánva, köszöntjük őt a viszontlátás reményében!

Rorate coeli... Harmatozzatok egek felüléről... e szavakkal kezdi a pap a hajnali misét, melyek az Adventi (Urjövöt) időszakban mondatnak. Hétfőn reggel 6 órakor megkezdődnek a mely értelmű, karácsony szent levegőjét leheli roraték s a hívők ezrei boldog örömmel színek a fagyos reggeleken a szentmisére, hogy emlékezzenek az Ige megtestesüléséről, az emberiség legnagyobb boldogságának megvalósulásáról.

Hivatalos istentisztelet. Kormányzónk öfémholtása nevenapján december 6-án délelőtt 10 órakor az evangélikus templomban hivatalos istentisztelet lesz, melyre a hívek és közhivatalok figyelmét ezúton is felhívjuk.

templomépítési alap megteremtése céljából, Nógrád vm. területén gyűjtés indult meg, melynek eredménye 320 korona volt. Az 1906. június 24-én tartott presbiteri gyűlés alkalmával jelen volt Sörös Béla losonci lelkész, hivatásukra kérésére örömmel vállalja, hogy a hívek lelki szükségletéről gondoskodni fog. Ugyanakkor határozatba ment, hogy évente hatszor tart fiókegyházunk istentiszteletet. 1907. május 20-án megtartott rendkívüli gyűlésen Szabó Imre főgondnok gyengélkedése és nagy elfoglaltságára való hivatkozással mély sajnálkozásának kifejezése mellett főgondnoki tisztségéről lemondott és indítványára helyébe Faragó Gyula raygolci körjegyzőt, gondnoká, Katona Jánost és presbiterékké Koós Mihály, Timaróczy Sándor, Kersek Benő, Tusay István és Bodó Jánost választották meg. Sörös Béla losonci lelkész gyakori látogatása folytán látván a hívek folytonos szaporodását, azt az eszmét pendítette meg, hogy kerestessék fel az egyházkerület vezetősége oly célból, hogy Salgótajrában miszsió lelkészi állás szerveztessék.

Katona János gondnok, kinek egyházunk életében kifejtett fáradhatatlan munkásságát mindnyájan örömmel elismerjük és ki hosszú éveken volt egyházunk ügybuzgó apostola, tovább vive Sörös Béla losonci lelkész gondolatát azt javasolta, hogy fiókegyházunk önálló lelkészi állást szervezzon. Szeme előtt folyton az lebegett, hogy Salgótajrában minnél előbb református templom épüljön és

e célból a hívektől följárjandó egyháziadót és az önkéntes adományokat templom alapra kívánta fordítani. Az ő fáradhatatlan munkássága következtében 1910-ben a templom alap már 4000 koronára emelkedett. 1910-től—1912-ig egyházunk életében megemlítésre méltó esemény nem történt.

1913 évben fiókegyházunk vezetését Sörös Béla, losonci lelkésztől Kovács Sebestyén József balassagyarmati lelkész vette át, aki egyházunkat körültekintő gondossággal és fáradhatatlan buzgalommal 1916. év. szeptember haváig vezette.

1913 évben főgondnokká Poósa István volt községi főjegyző és ujabbi presbiteri tagokká Gábler Vilmos, Kovács Andor. Adorján József, egyháztanács jegyzővé Kovács Aladár, állami tanító választották meg. Az 1914-ik évben a fiókegyház életében különösebb esemény nem történt.

Az 1915. márc. 21-én a községváza tanácstermében megtartott évi rendes közgyűlésen Kovács Sebestyén József balassagyarmati lelkész bejelenti, hogy az évek óta vajudó hitoktatói lelkészi állás szervezését az egyetemes konvent kimondotta és erre a célra segélyképen 350 koronát utalt ki. Ugyanezen alkalmával a közgyűlés az elhalt Pap Zsigmond presbiteri tag helyébe egyhangulag hozott határozattal Sente Kálmán akkori járásbíró. jelenleg balassagyarmati kir. törvényszék elnökét választotta meg. A fiókegyház

régi óhajta ment teljesedésbe akkor, amikor az 1916. évi szeptember hó 24-én megtartott rendkívüli közgyűlésen Kovács Sebestyén József lelkész bejelentette, hogy Német István komáromi püspök, hitoktató segédlelkészként a fiókegyház élére Bereczky Albertet nevezte ki, akit ugyanez alkalmával tisztségébe ünnepélyes keretek között Juhász Lajos drégelypalánki esperes felszólítására Kovács Sebestyén József beiktatott.

Bereczky Albert hitoktató kinevezésétől kezdve, minden vasárnap délután az ág. ev. templomban rendes istentisztelet tartott. Bereczky Albert indítványára elhatározottat, hogy gyűjtés útján, a szükséges templomi kegyzsereket befogják szerezni.

Ennek az eredménye 661 korona 60 fillér volt, s a templomi kegyzserék 542 korona 40 fillérbe kerültek. Tekintve, hogy ugy Füleken, mint Kisterenyén a református hívek szaporodása folytán az ottani hívek lelki gondozása szükségessé vált Bereczky Albert ezen hívek lelki gondozása céljából rendszeres istentiszteletet tartott.

1917. nov. 4-én egyházunk a reformáció 400 éves évfordulójára alkalmával diszközgyűlést tartott, amelyen Bereczky Albert felemelő szavakkal emlékezett meg a reformáció 400 éves múltjáról; elnökül lelkész diszközgyűlés keretében a következő hitvalló kérdést tette fel, melyre jelenlévő hittestvéreink azt az ígéretet

és fogadást tették, hogy a Jézus Krisztus evangéliuma szerint a református egyházban és annak 4 évszázadon át megörzött hitében egész életükben áhatatosan megmaradnak s abba kívánnak élni és meghalni. Tekintettel arra, hogy állandó hitoktatói lelkészi állás szerveztett az egyháziadó felemelése vált szükségessé, amit az 1917. nov. 10-én megtartott presbiteri gyűlésen tárgyalatott a balassagyarmati anyaegyház presbiteriumának azon határozata, amely szerint az anyaegyház — tekintettel arra, hogy a fiókegyházzal semmi anyagi összeköttetése nincs és így a salgótajráni fiókegyház anyáitásával semmiféle anyagi kár nem származik beleegyezését adja egyházunk teljes önállósításához. Presbiterium egyhangú határozattal kimondja, hogy a balassagyarmati anyaegyház ezen szives hozzájárulása alapján mivel fiókegyházunk s az anyaegyház anyagi ügyeiket eddig is egymástól függetlenül intézték, anyaegyházzal szerződünk s ezen anyasítás jóváhagyását az egyházi felsőbbbbségünkétől a legürögsebben kérelmezük. Az anyasítást a presbiterium a következő fontos okok miatt látja sürgősnek:

A lélekszám a környékbeli szörványok híveivel megközelíti az 500-at: a hívekben az egyházhoz való ragaszkodás a fiókegyháznak 1901-ben történt megalakulása óta szépen megnyilvánult, 16 év óta küzd ez a gyülekezet, azért, hogy rendes lelkes vezetőse alatt áldásos gyülekezeti életet élhessen; a bányá és gyár-

Mindenhol
Mindenki
Mindig
Dr. **Oetker**-féle

Kérje minden főszerkereskedésben
a most megjelent
148 receptet
tartalmazó színes képekkel illusztrált
dr. **OETKER**-féle receptkönyvet.
Ára 30 fillér.

A „MANSZ” november 26-iki ismeretterjesztő délutánján Kovács Gézáé „A művészetről és a könyvről” értekezett. Az önévelés fontosságát hangsúlyozta s ennek egyik eszközül a jó könyveket jelölte meg. A könyv az igazi jóbarát, amely nem kíváncsi a titkainkra, de ő maga elmond mindent, ha hozzá fordulunk. A másik előadó Dr. Clementis Kálmán városi tisztii főorvos volt. Rabszódikus előadásában, tanulságos és szórakoztató statisztikai adatokat sorolt fel a mai ember aktuális kérdéseiről. Hangos derültséget keltett az a tudományos alapon beigazolt kijelentése, hogy a tehenek dalolás közben több tejet adnak. Érthetetlen, hogy Salgótarján társadalma miért nem látogatja nagyobb számmal ezeket a magas színű mozgó, teljesen ingyenes előadásokat.

Az Evangélikus Nőegylet és az Evangélikus Lányegylet karácsonyi vására december 14-15-16-án lesz az acélgári olvasóegylet nagytermében.

Megszűnt a baglyasaljai bányász sztréik. Kedden megszűnt a baglyasi három hetes bányász sztréik. A munkábaállást nem előzte meg megegyezés, mert az ily irányu tárgyalások eredmény nélkül végződtek. Egyébként az elmúlt héten napról napra morzsolódott le a sztréikolók száma s hétfőn már csak körülbelül 800 ember nem vett részt a munkában. Hozzávetőleg 100 embert a bányatársulat nem vesz vissza a munkába, illetve leszámol, akik állandó igazgatásikkal s egyéb a bányatörvényekre ütköző cselekményekkel veszélyeztetik a munka

telepek sok ezer munkás tömege között a szociális mozgalmak a lelkek egyensúlyát vallási tekintetben amint ezt az akkori presbiteri jegyzőkönyv soraiból kioldvasom megzavarták.

Az anyasítást főleg az a szempont tette sürgetően szükségessé, hogy az akkori szerencsétlen viszonyok között gyülekezetünkre az a nemes és nagy feladat várt, hogy itt a tulnyomó részben munkáslakta vidéken református hiteinket vallásos és erkölcsös nevelésben vezesse.

Az anyae gyházzá való szervezkedés azonban a világháború okozta összeomlás következtében nem vállhatott valóra a közeli időkben, mert hazánk tulnyomó részben idegen rabiga alá került, így az egyház kerület püspöki székhelyét, Komárom városát csehkek szállították meg s miért is az érintkezés püspökünkkel lehetetlenné vált.

Hogy azonban egyházunk kitűnőségeivel a vallásos élet mélyítése szempontjából érintkezésünk fennmaradjon az egyház előljáráóságának meghívására az abban az időben megválasztott Konkoly Thege Sándor egyházmegyei gondnok 1918. év máj. 10-én körünkben megjelenését, az akkor megtartott ülésünket jelenlétével tüntette ki, ki szintén felvetette azt a kérdést, hogy a fiókegyház anyae gyházzá alakuljon azt az ígéretet téve, hogy ugye az egyházmegyei mint a kerületi gyűlésen minden erejével oda fog hatni, hogy a salgótarjáni reformátusok óhaja valóra váljék. Az 1918 év október hó végén kitört forradalom és az ezt követő kommunizmus alatt az állam az egyházaktól a támogatást elvonta, amely körülmény egyházun-

rendjét. Ez a munkabeszüntetés is mutatja, hogy lelkiismeretellen egének politikai célok érdekében, hogy tudnak a munkásság romlásán dolgozni. A három hét fizetésnélküli idején összeszedett adósságok hónapokig fogják terhelni az amogy is kifizetésü bányászokat. Végre meg kell értenie a munkásság sztréikbe ugrasztott töredékének is, hogy nem a tetszetős jelszavakkal operáló „munkásvezérek” de az igazságot hirdető és amellelt ki is tartó hívatott vezetők szava az, amit meg kell szivlelni. A sztréik alatt becsempészett és titokban terjesztett röpiratok tartalma és hangja mutatja, hogy mi volt a november 7-iki budapesti kommunista tüntetéssel egyidejűleg kirobantott hatalmi sztréik rejtett célja: Sárba rántani mindazt, ami ma szent: Istent, hazát, tekintélytisztelést, leventeintézményt. A salgótarjáni medence munkássága megmutatta, hogy tul van a neki tulajdonított vörös gondolkodáson, hiszen midőn a legerősebb volt a sztréikhangulat, alig egyharmada tartózkodott a munkától a medence összlétszámának. A munkában maradt és munkábaállt munkásság nemzeti szervezetei az ÉME bányász csoportjai és a gazdaságiak nagy sikernek könyvelhetik el ezt az ütközést.

A Róm. Kath. Szt. Erzsébet Nőegylet és Leánykongregáció Karácsonyi vására 1929. november 30-án és december 1-én lesz a Róm. Kath. Olvasókör nagytermében. A vásár megnyitása 1. hó 30-án d. u. 4 órakor.

Tea est a Máv segédtisztii körben. A Máv segédtisztii körben december hó 5-én este 8 órai kezdettel a karácsonyi vasutas akció javára a Kormányzó ur nevestéye alkalnival tea est lesz. Az estén a rendezőség kedves műsorral gondoskodik. Ünnepi beszédet Szabó Dezső református lelkész mondja. A charitatív és hazafias célt szolgáló estre mindnkit szívesen lát a rendezőség.

Városi képviselőtestületi választások. December 8-ára vannak kiírva a városi képviselőtestületi választások. A megjelent falragaszok bő felvilágosítást tartalmaznak a szavazás helye, idője és módját illetőleg. Mint értesülünk a választásokra a vármegyei választások recipéje szerint paktumos megegyezést készítenek elő az egyes csoportok számárányuknak megfelelően. A baloldaliak csatlakozása csak vasárnap dűl el, a polgári csoportok és jobboldali munkásság el van szánva, hogy nélkülök is egyégesen fog a választásba indulni, ami természetesen a föltétlen győzelemmel egyértelmű. Mi is csak helyeselni tudjuk ezt az álláspontot. Mint értesültünk a közigazgatási reformmal kapcsolatban Salgótarján megyei város képviselőtestületének 60 tagja lesz. Ebből

kat anyagi szempontból mélyen megrendítette, azonban a magyar református híveink lelkes áldozatkészsége és egyházunkhoz való meleg ragaszkodása lehetővé tette, hogy a fiókegyház e nagy nehézségek dacára, a vallásos és a hazafias élet terén áldásos működését folytathassa.

Az akkori idők káros és lelket megmérgező szeleme az istenházat, a vallást a családi nevelést gunytárgyává tette, hiteink azonban szorongatott helyzetükben e minden tiszteletet, és kegyeletet leromboló időben annál jobban ragaszkodtak hitükhöz, egyházunkhoz, minnél erősebb volt az akkori kormányzati tényezők gyilkos aknamunkája.

Berczky Albert, ki 3 évi működése alatt egyházunk vezetése körül hervadhatatlan érdemeket szerzett, s akinek ezért mély hálával tartozunk s akinek nagyközségünkben az ugyanezen évben történt nagy mérvű fosztogatás vérontás egészségii állapotát és idegzetét meglehetősen feloldrte, 1919. év október 19-én megtartott presbiteri gyűlésen az egyház vezetéséről faldalmas szavak kíséretében lemondott.

Berczky Albert eltávozásával Németh István püspök a salgótarjáni egyházhoz Szabó Dezső hitoktató lelkészt nevezte ki s kinevezési leiratában felhívta, a gyülekezetet figyelmét, hogy a nehéz időkre való tekintettel őt ugye az egyház, mint a társadalom terén megnyilvánuló működésében odaadó ragaszkodással támogassák.

(Folyt. köv.)

virilis jogon 30, a többit választás utján tölti be a város polgársága. A választásra vonatkozó hirdetményt Róth Flóris elnök már közzétette. December 8-án az ismert kerületi beosztásban fog lefolygni a választás. A mandátum 6 évre szól 1930. január 1-től

Vakmerő lopás. Kiss Gyula vendéglős udvarából szombatra virradó éjjel Mészáros István munkás két sertést lopott el, melyeket előbb levágott, majd kényeszeitelt: Kiss Gyula kocsisát, hogy fogjon be és a levágott sertést azon vitte el. A kocsis a város végén lekergette, a tolvaj tovább hajtotta a lovakat s Pálfalván a leszurt sertéseket eladta. Kisterenyén az üres kocsi haladó tolvajt a csendőrség elfogta s a pálfalvai orgazdával együtt Salgótarjánba hozta.

Korkép.*

Irtá: Bangha Béla S. J.
Fiat, halavány, finomvonásu urinó. Előadja a panaszt. Az ura orvos. Van egy kilencéves fiuk. Az asszonyának nem volt hozománya s az orvosnak most szükös a keresete. De az orvos mostanában megismerkedett egy gazdag asszonnyal s az a „felesége” szeretne lenni. Az orvos ingadozik, mert szereti a feleségét és gyermekét s mert még egy kevés kereszténység is szorong a keblében. Végre azonban kijelenti a halvány, fiatal asszonynak: — Fiam ez így nem élet. Váljunk el. Én elveszem a gazdag asszonyt. Magának meg apanaszt fizetek. Maga is jobban jár vele. Titokban pedig falálkozhatunk, ahányszor akarunk... Az asszonyka kétségbeesve jön tanácsért. Álljon ellen? Az ura kijelentette, hogy akkor bosszut áll és pokollá teszi az életét. Két háztartása lesz. A rokonok is mind ostromolják, álljon félre az utból. Mária pokol a helyzete. Mit tegyen? Mit tegy, szegény, halovány arcu, finomvonásu asszony? Állj ellen és ne csak a magad becsületeért és ne is csak a keresztény erkölcsötörvény becsületeért! Állj ellen, mint kített őrszeme a családi élet fenyegetett várának, mint védője a nemzet és társadalom legősibb alkateleménél! Állj ellen, nehozy a kereszténység legvégső erődítése: a család s az anyák becsülete predájául essék a mindent legyőző önzésnek, durvaságnak, mammonizmuskal! Aki a család szentségét, a házasság felbonthatatlanságát kikezdi, aki akár könnyelmű, házasságtörő szerelmeknek, akár a nyomorult pénznek alárendeli a családi élet szilárdságát, ingathatatlant bizottságát: hazaáruló. Aláásója a nemzet erkölcsi életének, az ifjuság egészséges fejlődésének, a társadalom becsületeinek. Nem is beszélve arról, hogy pogányul kegyetlen, lovagiatlan és komisz eljárás: a gyenge nőt, a hűséges asszonyt, gyermekével együtt az utcára lökni, kegydíjas kirtartóként kezelni, miután tíz évvel ezelőt örök hűségét, lovagi támasnyújtást esküdünk neki. A leányszobák hóféher álmaiból kicsalogatni egy liliolelkű gyermeket, azzal, hogy „holtomiglan-holtodig” tartó hűségben egymáséi és csak egymáséi leszünk s aztán egy harmadik kedvéért, avagy a pénz szerelméért „kiutaltatni” a házból ezer apró bosszantással kényszeríteni, hogy fardjon el az ellenállása és „álljon félre az utból”, mert hát a hites ura új, házasságtörő viszonyt akar „törvényesíteni” — a jellemtelenség netovábbja. Törvény áll a rendelkezésükre s védelmükre azoknak, akik a családi életet kiakarják kezdeni s akik ezzel együtt a nemzetet egészséges, belső fejlődését teszik lehetetlenné, csapodár ösztönök vagy önző pénzimádat kedvéért. Szegény haloványarcu asszony, te most a családi boldogságod romjain, saját testeden, saját könnyeiden és saját szégyeneden vagy kénytelen megtapasztalni annak a liberális házassági törvénynek a humánus voltát.

(Lapunk mult számának vezércikkét nagyon vegyes érzelmeikkel fogadták. Minden vita helyett a revizió tábor egyik lelkes híve beküldte e más lapokban is megjelent kitűnő cikket, melynek leközlését illusztris szerzője bizonyára nem fogja töbünk rossz néven venni.)

Az Alkalmazottak Biztosító Intézetének választásai. Irtá: Fröh-wirth Mátyás országgyűlési képviselő. Az új szociális biztosítási törvények a magánalkalmazottakat, tehát a magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat és a velük rokonfoglalkozásokat egy külön intézménybe az ugynevezett Magánalkalmazottak Biztosító Intézetébe csoportosította. A Budapest és környéki magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat betegellátásban is külön választotta és a volt Ferencz József kórházból csinált az intelligensbb orsz-

Részletre kaphat Philips Rádió vevőkészüléket, anód pótlót és hangosan beszélőt

Hat, tizenkettő és tizennyolc hónapra.

Szántó Sándor

rádió és műszaki kereskedése
Főutca. Salgótarján Telefon 72.

tályok részére külön biztosítási intézetet. A vidéken már ezt a szétválasztást anyagi okok miatt nem lehetett megvalósítani és így a vidéki alkalmazottak betegségiileg bele tartoznak a munkásbiztosítási szervezetekbe, azonban nyugdíjellátásuk tekintetében Budapesten is és a vidéken is a magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat, a Magánalkalmazottak Biztosító Pénztárába, röviden a M.A.B.I.-ba tartoznak. Az új biztosítási törvény ennek az intézménynek szintén adott önkormányzatot, mégpedig legfőbb szerveképen egy 120 tagu közgyűlést, amelynek 60 tagját a munkaadók és 60 tagját a munkavállalók választják. A közgyűlés ugy kapcsolódik bele az Országos Magánalkalmazottak Biztosító Intézetébe, hogy 10 rendes tagot küld a Társadalombiztosító Intézet közgyűlésébe s éppen ezért a M.A.B.I. választásainak kell, hogy megelőzze a Munkásbiztosító Intézmény autonómiájának összeülését. Ennek a volt Ferenc József kórháznak önkormányzati választása december 15-én, vasárnap fog lefolygni az egész országban. A munkaadók is külön kategóriában és a munkavállalók is külön választói kuriába vesznek részt az önkormányzati választáson. Kivétel csak a vidék, ahol a munkavállalók tekintet nélkül arra, hogy magántisztviselő-e, vagy kereskedelmi alkalmazottak, együttesen szavaznak. A választás rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert a magyar közeposztálynak egyrésze fog szavazni, amely azonban nemcsak társadalmi jelentőségű, hanem politikai érdekeltéget is fog felszínre vetni. A munkavállalói csoportokban kivéve a fővárosi üzemetek, ahová a szociáldemokraták nem tudtak kellő ajánlást szerezni, mindenütt két tábor van. A polgári és nemzeti alapon álló szervezetek Nemzeti Blokk címen vették fel a küzdelmet és az összes szociáldemokrata intelligencia szervezetek, mint demokratikus blokk mennek a választási küzdelembe. Ez a harc különben nemcsak az önkormányzatért folyik, hanem egy új metszetbe fogja bemutatni a magyar intelligenciának egy részét. A munkásbiztosítási választásoknál ez a kategória, amely most ismét urnák elé megy, összesen leadott 23.170 szavazatot, amelyből a Nemzeti Blokkra esett 15.492, a szakszervezeti listára pedig 7684. Így tehát a Társadalombiztosító Intézetbe küldött 16 közgyűlési tagból 14 jutott a polgári elemnek és 5 pedig a szocialistáknak. A helyzet a mostani metszetben rosszabbodott a polgári elem számára, mégis ha mindenki megteszi a maga kötelességét, a magyar ur osztály össze áll és védi az állam után a második legnagyobb intézményt, akkor minimálisan a felét el kell ragadnunk a szociálisták kezéből. Tehát a vidéki és a fővárosi intelligenciának a rosszul fizetett magántisztviselőknél és a tengődő kereskedelmi alkalmazottaknál kell, hogy a saját szociális intézményüket védjék, hogy a szociáldemokrata pártnak házi intézménye ne lehessen többé. Amint a polgári társadalom megszerezte a többséget a Munkásbiztosítóknak is éppugy elérhető az is hogy a M.A.B.I. nagy többsége a munkaadók közgyűlési tagjaival együtt elérheti. A munkaadói csoportokban csupán a budapesti szabadfoglalkozásuk vivnak küzdelmet, mégpedig len a lista vezetője Becsey Antal és a szociálistáké Györky Imre képviselő. A munkaadóknak 12 csoportjában egyhangu a választás, mert a Nemzeti Blokknak ellenjelöltje nem akadtak.

Aktuális strófák.

Írja: Krónikás.

Lenti mese tanulságos, ha nem is elég világos: A mult héten egy madárka, szegzett szárnyalattal a sárba. Szegénynek a karrierje, bus lirai enyelgése, csicsergése, csacsogása, fiaihoz szónoklása — fult a Fő-utcai sárba. Megérdemli, mért nem ment el, fülemüle s a fecskékkel, mért maradt itt kopasz fákról zengeni a derűs nyárral...

De az sem utolsó dolog, hogy jönnek a választások. Egységspárt. demokraták, szociális és más akrobaták verekednek a porondon, veszekednek szavazaton s aztán, hogy már ennek vége, nem járnak a közgyűlésre. De az nem baj, dictum, factum fő most csak egy: a jó pactum...

S hogy szóljak a Mikulásról békebeli paritársról — én már semmit nem remélek, Crampuszoktól inkább félek, hogy is várjak ajándékra, mikor cipőm, hej cipőm sincs az ablakos paradékra.

A Róm. Kath. Szt. Erzsébet Nőegylet és Leánykongregáció Karácsonyi vására 1929. november 30-án és december 1-én lesz a Róm. Kath. Olvasókör nagyszínházban. A vásár megnyitása 1. hó 30-án d. u. 4 órakor.

Prof Harx grafologus. A nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbította ittmaradását és Kassai-sor 36 (volt Uri-ucca) egész nap a közönség rendelkezésére áll megállapítja természetét, jellemét, jövőjét, múltját, tehetségét, fénykép után is pontos analízist készít. A grafologia ára 1 P, jövőt mutat 2 P. Mint halljuk eddig csak elismerést szerzett a kitűnő mester.

Kézműipari „mintaműhelyek.” A kereskedelemügyi miniszter a kézműipari helyzetének javítására többirányú programot dolgozott ki. Első intézkedése az volt, hogy a kézműiparosokkal előadások és olcsó állami anyagvizsgálat útján megismerteti a felhasználandó anyag minőségét, használhatóságát és felhasználási módját. Igen fontos ez a helyes és célszerű anyaggazdálkodás szempontjából. További intézkedésként azt tervezi a miniszter, hogy az iparkutatási intézetekben a kézműiparosok az általuk szükségelt tárgyakat az intézet gépén kedvezményes áron állíthassák elő. Szaktanácsokkal is ellátják az intézetek a kézműiparosokat és segítségükre lesznek a kalkulációban is. Végül elő akarja mozdítani a kereskedelmi miniszter a kisipari műhelyek célszerűbb berendezését. A régi műhelyek ugyszólván költség nélkül átrendezhetők volna oly módon, hogy a fűtés-világítás kérdése, a munkahelyeknek a sok járás-kelést fölőlegessé tevő beosztása elkerülhető legyen és ezáltal a munkagépek teljesítménye is fokozódik. E célra azonban kívánatos volna, hogy az egyes szakmákban legyenek olyan célszerűen berendezett műhelyek, amelyek a többieknek mintául szolgálhassanak. A miniszter szakértőkkel megvizsgálta az egyes szakmákban kiválóan ismert iparosok műhelyeit, velük a célszerűnek látszó változtatásokat meg tárgyalta s így fogunk majd kialakítani azokat a mintaműhelyeket, amelyek a való élet követelményeinek minden tekintetben megfelelnek.

Nagyszámú tenyészjuhok ad tunk el a török kormány. Törökország juhállományát nemesíteni akarja. A magyarországi tenyésztett merinókkal tett kísérletek, a török szakértők szerint nagyon jól beváltak és ezért most a török kormány több, mint ezer darab juhok vásároltatott nálunk, mégpedig 585 drb. kost és 426 drb. anya juhok. A török bizottság a következő helyeken vásárolt: Pusztapó. Cibakháza, Szajol, Telekpuszta, Kéthalom, Csikópuszta, Szentmargitapuszta, Diósjenő, Vészteő, Csudaballa, Hortobágy, Debrecen, Poroszló, Tiszadob, Tiszaszentimre, Pusztatakosny, Füzessgyarmat, Kárszemesgyer. A török juhvásárlók a rendes árakhoz viszonyítva az anyajuhoknál 100—250 százalékos, a kosoknál 250—350 százalékos felárat fizettek a tenyészjuhokért.

A legszebb és legkedvesebb karácsonyi és ujévi ajándék egy szép fénykép. Mely csak Malinoviczné műtermében készül. Felvételek este is a legjobb sikerrel elköszölköttek.

Eladó 3 szoba, 1 konyha mellék-helyiségekből és 1 kuttal ellátott ház Füleki-ut 17 sz. alatt.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Félelem a kigyóktól. A kigyótól való rettenetes iszony és rettegés általában nevelés dolga, amit pszichológiai kísérletek alkalmával fényesen be is igazoltak. Apró gyermekeket engedtek egy ártatlan kigyó közelébe és megfigyelték, hogy csak azok a gyermekek féltek és ijedtek meg a kigyótól, akiket a félelemre és irítozatra ráneveltek. Évente tömegesen pusztulnak ki az ártatlan kigyók, mert tudatlan emberek nem képesek különbséget tenni a mérges és az ártatlan fajok között. Az ártatlan kigyó a gazda legjobb barátja. Van kigyó, amely egy nyár folyama alatt képes 150 mezei egeret kipusztítani, ezzel szemben egyetlen mezei egér tíz hatalmas törzsű, egészséges fát a gyökerén keresztül kipusztít ugyanazon idő alatt. Mennyi sok veteményt, termést, hány értékes, szép fát lehetne megmenteni, ha a tudatlan emberek nem üldöznék az ártatlan kigyókat. Egy éhes kigyó — megfigyelték — egyszeri étkezésre képes egy egész nyulfamiliát, vagy nyolc mezei egeret elfogyasztani. Néha a színlüket változtatják, ami időközönként történik s a különféle fajok szerint váltakozik. A csörgőkigyó korát csak a vedlési számok alapján lehet megállapítani, ami átlag évente kétszer van. Ellenében a közfelfogással a kigyó nyelve ártatlan és ezt hallásra, izlelésre és tapintatra használja. A kigyó érzékei között a hallása van legelősebben kifejlődve. A kigyók csak akkor használják mérges mirigyeket az ember ellen, ha az támadólag lép fel. A mérges kigyó ezt a fegyvert elemkeresés közben áldozatai ellen használja. Egyébként a legtöbb kigyó igen tanulékony és ha megfelelőképpen kezeljük: engedékenyek.

Ha júniusban sikeres vizsgát akar, most jelentkezé a

Walter magántanfolyam

Levelező oktatására
Budapest, Rákóczi-ut 51. (válaszbélyeg csatolandó.)

A jóvátétel címen, vezércikkben írja a Magyar Külpolitika legújabb száma, hogy a volt Osztrák-Magyar monarchia államai közül, egyedül csak a megcsontított Magyarországtól követelnek igazságtalan jóvátételt, ugyanazon monarchia volt államalkotó népeinek: az osztrákok, csehek, románok és szerbek számlájának javára, illetve tehermentesítésére. Ezen kívül Anglia fenyegető problémáiról, Olaszország tengeri helyzetéről s a legaktuálisabb német, román és cseh kérdésekről tájékoztatja az olvasót ez a szám is, amelyben Vladár Ervin folytatja a Népszövetség ismertetéséről írt értékes cikksorozatát, míg Etédi, „Öt ország között” címen befejezi kitűnő tollal megírt tanulmányos és szórakoztató utelirását. A Figyelő és Innen-Onnan rovatok egészítették még ki ezt a tartalmas számot, amelyből ingyen mutatványpéldányt szívesen küld a Magyar Külpolitika kiadóhivatala, Budapest, Országház, XI. Kapu.

A Roykó féle Tiszaújfalui bajuszpedrő mindenütt kapható.

SPORT.

SSE—Sátorajauhelyi AC. 3:0 (1:0) Biró: Lengyel Károly Budapest. Utolsó bajnoki meccsét is megnyerte a SSE s így 2 pont előnnyel fordul a tavaszi szezónba. A mérkőzés nem mutatta azt a fölényt, amely az első SSE és az utolsó előtti SAC között kétségkívül fennáll, de amely az adott körülmények között nem juthatott kifejezésre. Ugyanis a SSE Rigó és Vieszt helyén tartalékokkal játszott, míg a SAC kompletten már szombatn megérkezett, hogy méltó ellenfélként álljon ki a SSE ellen. És tényleg, különösen a játék elején méltó ellenfél volt, sőt az első 15 percben többet és veszélyesebben támadott, mint a SSE. Eredményt azonban nem tudtak elérni és nem is bírák sokáig az iramot, mindkevesebbet és kevesebbet támadnak, úgyhogy lassan nyilvánvalóvá lesz, hogy hogyha nem is teljes formáját mutatja a SSE, mégis a mérkőzést lépésben biztosan megnyeri. A csapatn szemmeláthatóan mutatkoznak a fáradság jelei. Nem testi fáradság ez, mert hiszen a csapat éppen kondícióbeli fölénytel tűnik ki és minden egyes tagja, aki nem sérült, könnyen, fáradság nélkül játsza végig a 90 percet, inkább játékosmőr, unottság az, ami a csapatn észlelhető. De nem is csoda, mert a csapat tavasz óta, nyári szünet nélkül állandóan játszik és több mint 40 meccset abszolvált. Ez magában véve is szép és dicséretreméltó teljesítmény és 100% ig menti a csapatn az utolsó mérkőzéseken beállott forma hanyatlását. A SAC lelkes, fair játékával nagy szimpátiát keltett. A gólokat Márkus és Dancsák lötték. Lengyel Károly budapesti bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést, ő is újabb példáját adva annak, hogy milyen könnyű egy akármilyen fontos bajnoki mérkőzést is levezetni, ha a bíró minden hátsó gondolat nélkül lép a pályára és nem mérlegeli azt, hogy vajjon a DVTK vagy a MVSC hányadik helyen is fog állni, ha a SSE ezt vagy azt a mérkőzést megnyeri, vagy elveszti. És nem olyan szemüveget tesz a szemére — mint egy jó néhány északi kerületi bíró — akik a SSE játékosokat vad farkasoknak, a miskolci és diósgyőri játékosokat ellenben szelid bárányoknak látja ugyanazon szemüvegen keresztül.

Vasárnap december 1-én Magyar Kupa mérkőzés lesz az acélgyárban. A Szerencsi Cukor és Csokoládégyárak Sport Egyesületének csapata méri össze erejét a SSE-vel. Tekintettel arra, hogy a SSE-ben jó néhány játékos sérült, a vezetőség több fiatal játékosat fog ezen a mérkőzésen kipróbálni.

MVSC—SAC 2:0 (1:0) Feltűnően jól tartotta magát a SAC a miskolci vasutasok ellen. Bár az MVSC technikai tudása jóval felette áll a salgótarjáni munkáscsapatén, az elismerést a SAC lelkes együttesétől most sem lehet megtagadni. Ha a salgótarjániak nem játszanak olyan szívesen és lélekkel, a két csapat közötti klasszis különbség nem ilyen minimális gólarányban jut kifejezésre. Természetesen a SAC-nak sokat kell még tanulnia — különösen a csatárokra áll ez — hogy mérkőzéseire épűgy felfigyeljen a városi sporttársadalom, mint amilyen érdeklődéssel kíséri a SSE és SBTC meccsüket. A mérkőzés nem volt mentes a durvaságoktól sem, amely az elismerés mellett mindenestre szépséghibája volt a vasárnap mérkőzésnek. A SAC-ban kiváló teljesítményt nyújtott Sziigyártó.

Salgótarján megyei város polgármesterétől.

13575/1929. sz.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a város tulajdonát képező Füleki utca 14 számú beltelek, négy szoba, fürdőszoba, konyha, kamra és egyéb mellékhelyiségekből álló lakóház.

1929. évi december hó 4 napján (szerdán d. e. 11 órakor) a városháza tanácsstermében nyilvános és önkéntes árverésen el fog adatni.

Részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

Salgótarján, 1929. nov. 16-án.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

Fehérnemű és harisnya stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPEL**SALGÓTARJÁN**
a róm. kath. templom mellett.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánjától.
21061/1929 szám.

Pályázati hirdetmény.

Az 1929 évi XXX. t. c. 68 §-a értelmében Salgótarján megyei városnál megtartandó általános tisztujtítás alkalmával választás, illetőleg kinevezés alá eső következő városi tiszt állásokra hirdetek pályázatot:

- 1.) A polgármesteri állásra,
- 2.) jogügyi tanácsnoki állásra,
- 3.) a főügyési állásra,
- 4.) főmérnöki állásra,
- 5.) főszámvevői állásra,
- 6.) pénztárnoki állásra és
- 7.) a pénztárnoki ellenőri állásra.

A felsorolt állások javadalmazására nézve a fennálló törvényes rendelkezések az irányadók.

A pályázati kérvényeket 1929 évi december hó 16-ik napjának déli 12 óráig Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalánál kell benyújtani, s a főszámvevői állást illetően a vármegye főispánjához, a többire nézve pedig, a vármegye alispánjához kell címezni.

Pályázni szándékozók pályázati kérvényükhöz csatolandó okiratokkal tartoznak igazolni, hogy 1912 évi DVIII. t. c. 22 §-ába illetve az 1929 évi XXX. t. c. ben előírt pályázati feltételekkel és képesítéssel rendelkeznek.

Azoknak a jelenleg is Salgótarján megyei városnál szolgálatban álló tisztviselőknél, akik az általuk eddig is betöltött állásra pályáznak, pályázati kérvényükhöz semmiféle mellékletet csatolni nem kell.

Balassagyarmat, 1929. nov. 19.
Baross alispán.**Hirdessünk:****A MUNKA**

politikai hetilapban.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

30. Sz.	1. V.	3 kedd	5 Sz.
Tamás bátya Kunyhója 14 felvonásban.	BOTRANY 9 felvonásban. A prairik kalóza 5 felvonásban.	A rabszolga feleség 9 felvonásban. Mozi riporter 8 felvonásban.	
Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér			

Nyomatott Végb Kálmán könyvnyomdájában. — Salgótarján.